



Bruxelles, 17 decembrie 2020
REV2 – înlocuiește avizul (REV1) din
data de 17 august 2020

AVIZ CĂTRE PĂRȚILE INTERESATE

RETRAGEREA REGATULUI UNIT ȘI NORMELE UE PRIVIND EXPORTUL ȘI IMPORTUL BUNURILOR CULTURALE

La 1 februarie 2020, Regatul Unit s-a retras din Uniunea Europeană și a devenit o țară terță¹. Acordul de retragere² prevede o perioadă de tranziție, care se încheie la 31 decembrie 2020. Până la data menționată anterior, dreptul UE se aplică integral Regatului Unit și pe teritoriul acestuia³.

În perioada de tranziție, UE și Regatul Unit vor negocia un acord privind un nou parteneriat, care să prevadă în special o zonă de liber schimb. Cu toate acestea, nu este sigur că un astfel de acord va fi încheiat și va intra în vigoare la sfârșitul perioadei de tranziție. În orice caz, un astfel de acord ar crea o relație care, în ceea ce privește condițiile de acces pe piață, ar fi foarte diferită de participarea Regatului Unit la piața internă⁴, la uniunea vamală a UE, precum și la domeniul TVA și al accizelor.

Prin urmare, tuturor părților interesate, în special operatorilor economici, li se amintește situația juridică aplicabilă după încheierea perioadei de tranziție (partea A de mai jos). Prin prezentul aviz se explică, de asemenea, anumite dispoziții relevante privind separarea ale Acordului de retragere (partea B de mai jos), precum și normele aplicabile pe teritoriul Irlandei de Nord după încheierea perioadei de tranziție (partea C de mai jos).

¹ O țară terță este o țară care nu este membră a UE.

² Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, JO L 29, 31.1.2020, p. 7 („Acordul de retragere”).

³ Cu anumite excepții, prevăzute la articolul 127 din Acordul de retragere, niciuna dintre acestea nefiind relevantă în contextul prezentului aviz.

⁴ În particular, un acord de liber schimb nu include concepte ținând de piața internă (în domeniul bunurilor și serviciilor) cum ar fi recunoașterea reciprocă, principiul țării de origine și armonizarea. De asemenea, un acord de liber schimb nu elimină formalitățile și controalele vamale, precum cele privind originea mărfurilor și a materialelor care intră în componența acestora, și nici interdicțiile și restricțiile referitoare la importuri și exporturi.

Recomandări pentru părțile interesate:

Ținând seama de consecințele expuse în prezentul aviz, părților interesate li se recomandă, în special, să verifice necesitatea de a obține licențe de export pentru bunurile culturale expediate către Regatul Unit după încheierea perioadei de tranziție.

Părților interesate li se reamintește, de asemenea, faptul că, după încheierea perioadei de tranziție, introducerea în UE, din Regatul Unit, a unor bunuri culturale exportate ilegal provenind din Regatul Unit sau din orice altă țară terță va face obiectul unei interdicții generale în temeiul dreptului UE.

Atenție:

Prezentul aviz nu se referă la:

- aspecte privind restituirea bunurilor culturale;
- proceduri și formalități vamale.

În ceea ce privește aceste aspecte, sunt în curs de elaborare sau au fost publicate alte avize⁵.

În plus, se atrage atenția asupra avizului cu caracter mai general cu privire la interdicții și restricții, inclusiv cu privire la licențele de import/export.

A. SITUAȚIA JURIDICĂ DUPĂ ÎNCHEIEREA PERIOADEI DE TRANZIȚIE

După încheierea perioadei de tranziție, Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale⁶ și Regulamentul (UE) 2019/880 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind introducerea și importul bunurilor culturale⁷ nu se mai aplică⁸ Regatului Unit⁹. Acest lucru are în special următoarele consecințe:

⁵ https://ec.europa.eu/info/relations-united-kingdom/overview/consequences-public-administrations-businesses-and-citizens-eu_ro.

⁶ JO L 39, 10.2.2009, p. 1.

⁷ JO L 151, 7.6.2019, p. 1.

⁸ Se reamintește faptul că interdicția generală prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/880 se aplică de la 28 decembrie 2020 [articolul 16 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) 2019/880].

⁹ În ceea ce privește aplicabilitatea acestor norme în cazul Irlandei de Nord, a se vedea partea C a prezentului aviz.

1. EXPORTURI DIN UNIUNE

1.1. Licențe pentru exporturile către Regatul Unit

În conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 116/2009, exportul bunurilor culturale enumerate în anexa I¹⁰ la regulamentul menționat este condiționat de deținerea unei licențe de export, care este eliberată de o autoritate competentă a unui stat membru. După încheierea perioadei de tranziție, în cazul în care astfel de bunuri culturale sunt exportate din teritoriul vamal al UE către Regatul Unit, către Insulele Anglo-Normande sau către Insula Man, aceste exporturi sunt condiționate de deținerea unei licențe de export.

1.2. Licențele pentru exporturile către alte țări terțe

În conformitate cu articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 116/2009, licența de export trebuie să fie eliberată:

- de către o autoritate competentă a statului membru pe teritoriul căruia obiectul cultural în discuție se afla în mod legal și definitiv la data de 1 ianuarie 1993; sau
- ulterior acestei date, de către o autoritate competentă a statului membru pe teritoriul căruia se află în urma expedierii legale și definitive dintr-un alt stat membru, a importului dintr-o țară terță sau a reimportului dintr-o țară terță după expedierea legală dintr-un stat membru către țara respectivă.

În conformitate cu articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 116/2009, licențele de export sunt valabile în întreaga Uniune.

După încheierea perioadei de tranziție, licențele de export eliberate de Regatul Unit în temeiul dreptului Uniunii nu vor mai fi valabile pentru expedierile de bunuri culturale dintr-un stat membru al UE către o țară terță. În cazul în care acest lucru conduce la reeliberarea de către o autoritate competentă a unui stat membru al UE a unei licențe de export eliberate anterior de către autoritatea competentă a Regatului Unit, această reeliberare poate lua în considerare respectiva licență anterioară.

2. INTRODUCEREA ȘI IMPORTUL ÎN UNIUNE

Articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/880, care **interzice introducerea în Uniune a bunurilor culturale exportate ilegal dintr-o țară terță**, va deveni aplicabil începând cu **28 decembrie 2020**. După încheierea perioadei de tranziție, introducerea în UE, din Regatul Unit, a unor bunuri culturale exportate ilegal provenind din Regatul Unit sau din orice altă țară terță va face obiectul acestei interdicții generale.

¹⁰ De exemplu, mobilierul cu o vechime de peste 50 de ani sau cărțile cu o vechime de peste 100 de ani și cu o valoare de peste 50 000 EUR, hărțile tipărite cu o vechime de peste 200 de ani și cu o valoare de peste 15 000 EUR; a se vedea anexa I la Regulamentul (CE) nr. 116/2009.

Pe termen mai lung¹¹, importul în UE, din Regatul Unit, de bunuri culturale create sau descoperite în Regatul Unit sau în orice altă țară terță va fi condiționat de deținerea unei **licențe de import** pentru bunurile enumerate în partea B din anexa la regulamentul menționat (articolul 4 din Regulamentul 2019/880) și, pentru bunurile enumerate în partea C din anexa la regulamentul menționat, de depunerea unei **declarații a importatorului** la vămile UE (articolul 5 din Regulamentul 2019/880).

B. DISPOZIȚIILE RELEVANTE PRIVIND SEPARAREA ALE ACORDULUI DE RETRAGERE

Articolul 47 alineatul (1) din Acordul de retragere prevede că, în condițiile stabilite de acesta, circulația mărfurilor aflată în curs la încheierea perioadei de tranziție este tratată ca o circulație în interiorul Uniunii în ceea ce privește cerințele în materie de acordare a licențelor de import și export prevăzute de dreptul UE.

Exemplu:

Un bun cultural a cărui circulație este în curs între UE și Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție poate intra în continuare în UE sau în Regatul Unit ca și cum respectiva circulație ar fi una între două state membre (adică nu este necesară o licență).

C. NORMELE APLICABILE ÎN IRLANDA DE NORD DUPĂ ÎNCHEIEREA PERIOADEI DE TRANZIȚIE

După încheierea perioadei de tranziție se aplică Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord („Protocolul I/IN”)¹². Protocolul I/IN este supus consimțământului periodic exprimat de Adunarea Legislativă a Irlandei de Nord, perioada inițială de aplicare prelungindu-se până la 4 ani după încheierea perioadei de tranziție¹³.

Ca urmare a Protocolului I/IN, anumite dispoziții ale dreptului UE sunt aplicabile și Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord. În Protocolul I/IN, UE și Regatul Unit au convenit, în plus, că în măsura în care normele UE se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord, aceasta din urmă este tratată ca și cum ar fi un stat membru¹⁴.

Protocolul I/IN prevede că Regulamentul (CE) nr. 116/2009 și Regulamentul (UE) 2019/880 se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord¹⁵. Aceasta înseamnă că trimiterile la UE din părțile A și B ale

¹¹ După crearea sistemului electronic centralizat menționat la articolul 8 din Regulamentul (UE) 2019/880 și cel târziu la 28 iunie 2025, în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) 2019/880.

¹² Articolul 185 din Acordul de retragere.

¹³ Articolul 18 din Protocolul I/IN.

¹⁴ Articolul 7 alineatul (1) din Acordul de retragere coroborat cu articolul 13 alineatul (1) din Protocolul I/IN.

¹⁵ Articolul 5 alineatul (4) din Protocolul I/IN și secțiunea 47 din anexa 2 la protocolul menționat. Regulamentul (UE) 2019/880 a fost adăugat în anexa menționată prin Decizia nr. 3/2020 a Comitetului mixt din 17 decembrie 2020.

prezentului aviz trebuie înțelese ca incluzând Irlanda de Nord, în timp ce trimiterea la Regatul Unit trebuie înțelese ca referindu-se numai la Marea Britanie. Mai precis, aceasta înseamnă, printre altele, următoarele:

- o circulație a bunurilor culturale din UE către Irlanda de Nord nu este un export în sensul Regulamentului (CE) nr. 116/2009;
- o circulație a bunurilor culturale din Irlanda de Nord către o țară terță sau către Marea Britanie este un export în sensul Regulamentului (CE) nr. 116/2009¹⁶;
- o circulație a bunurilor culturale din Irlanda de Nord către UE nu este un import în sensul Regulamentului (UE) 2019/880;
- o circulație a bunurilor culturale dintr-o țară terță sau din Marea Britanie către Irlanda de Nord este un import în sensul Regulamentului (UE) 2019/880. Prin urmare, **introducerea** în Irlanda de Nord a bunurilor culturale exportate ilicit dintr-o țară terță, inclusiv a celor expediate în Irlanda de Nord din Marea Britanie, va fi interzisă după încheierea perioadei de tranziție¹⁷;
- din momentul în care sistemul electronic centralizat pentru importul bunurilor culturale (sistemul ICG), prevăzut la articolele 8 și 9 din Regulamentul 2019/880, devine operațional și cel târziu până la 28 iunie 2025:
 - operatorii vor trebui să solicite autorității competente din Irlanda de Nord licențe de import pentru bunurile culturale din categoriile enumerate în partea B din anexa la regulamentul menționat care urmează să fie importate în Irlanda de Nord dintr-o țară terță sau care urmează să fie expediate în Irlanda de Nord din Marea Britanie;
 - operatorii vor trebui să depună declarații ale importatorilor la autoritățile vamale din Irlanda de Nord pentru bunurile culturale care aparțin categoriilor enumerate în partea C din anexa la regulamentul menționat care urmează să fie importate în Irlanda de Nord dintr-o țară terță sau care urmează să fie expediate în Irlanda de Nord din Marea Britanie.

Cu toate acestea, Protocolul I/IN exclude posibilitatea ca Regatul Unit, în ceea ce privește Irlanda de Nord:

- să participe la procesul de luare a deciziilor și de elaborare a deciziilor Uniunii¹⁸ și

¹⁶ Obligația în ceea ce privește exporturile prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 116/2009 este impusă de obligațiile internaționale ale Uniunii (Convenția UNESCO din 1970 privind mijloacele de interdicere și prevenire a importului, exportului și transferului ilicit de proprietate culturală), cf. articolul 6 alineatul (1) din Protocolul I/IN.

¹⁷ Această interdicție nu implică obligația efectuării unor controale sistematice, dar, în cazul în care, de exemplu, autoritățile din Irlanda de Nord primesc informații cu privire la transporturi suspecte sau găsesc, în cadrul controalelor aleatorii pe care le efectuează, un transport de bunuri culturale ilicite, autoritățile în cauză trebuie să le intercepeze și să ia toate măsurile corespunzătoare.

¹⁸ În cazul în care este necesar un schimb de informații sau o consultare reciprocă, aceasta va avea loc în cadrul Grupului de lucru consultativ mixt instituit prin articolul 15 din Protocolul I/IN.

- să invoce recunoașterea reciprocă a licențelor de export eliberate de Regatul Unit în ceea ce privește Irlanda de Nord¹⁹.

Mai precis, aceasta înseamnă, printre altele, următoarele:

- o licență de export eliberată de Regatul Unit în ceea ce privește Irlanda de Nord nu poate fi invocată pentru expedierile din UE către o țară terță;
- atunci când sistemul ICG devine operațional și licențele de import sunt eliberate de Regatul Unit în ceea ce privește Irlanda de Nord, aceste licențe nu pot fi invocate pentru importurile dintr-o țară terță în UE.

Site-ul web al Comisiei privind normele UE pentru importul și exportul bunurilor culturale (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-controls/cultural-goods_en) oferă informații generale. Aceste pagini vor fi actualizate cu noi informații, dacă va fi necesar.

Comisia Europeană
Direcția Generală Impozitare și Uniune Vamală

¹⁹ Articolul 7 alineatul (3) primul paragraf din Protocolul I/IN.